

Uitvoeringstoets AMvB wijziging wettelijk minimumloon per 1 januari 2023

12 juli 2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Samenvattend oordeel	3
3.	Beoordelingspunten.....	3
a.	<i>Uitvoerbaarheid</i>	3
b.	<i>Handhaafbaarheid</i>	4
c.	<i>Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum</i>	4
d.	<i>Effecten voor de klant</i>	4
e.	<i>Effecten op de benodigde capaciteit</i>	4
f.	<i>Eenmalige en structurele effecten op de uitvoeringskosten</i>	4
g.	<i>Effecten op regeldruk (administratieve lasten)</i>	4
h.	<i>Gevolgen voor de verantwoordings-en beleidsinformatie</i>	5
i.	<i>Implementatie/risico's/control</i>	5
j.	<i>Informatievoorziening/Informatie- en communicatietechnologie</i>	5
k.	<i>Gegevensuitwisseling</i>	5
l.	<i>Privacy</i>	5

1. Inleiding

In het coalitieakkoord heeft het kabinet gekozen voor een bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon (WML) in 2024 en 2025 met in totaal 7,5%. Met de invulling in het coalitieakkoord zouden de minimumuitkeringen die zijn gekoppeld aan het minimumloon ook worden verhoogd. Vanwege de historisch hoge inflatie en de grote economische onzekerheid als gevolg van de oorlog in Oekraïne, heeft het kabinet in de voorjaarsbesluitvorming ervoor gekozen om een deel van de verhoging van het WML een jaar eerder door te voeren dan was afgesproken in het coalitieakkoord.

Per 1 januari 2023 wordt het WML verhoogd met 2,50% naast de reguliere halfjaarlijkse indexatie met de gemiddelde contractloonstijging. Het kabinet kiest voor een generieke doorwerking van de verhoging van het WML. Dat betekent dat alle aan het WML gekoppelde regelingen meestijgen. Naast een doorwerking op sociale minimumuitkeringen worden ook loongerelateerde uitkeringen verhoogd. Hetzelfde geldt voor verlofregelingen in geval van zwangerschap, bevalling of ouderschap.

De verhoging van het WML werkt door in de rekenregels die SZW ieder half jaar publiceert op de website van de Rijksoverheid. Daarnaast werkt de verhoging van het WML ook door in alle andere aan het WML gekoppelde regelingen, zoals (niet limitatief) de wet tegemoetkomingen loondomein, de loondispensatieregeling Wajong, het reïntegratiebesluit, het uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap, het besluit experimentele subsidie generieke werkgeversvoorzieningen en het schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten.

De stijging van het WML wordt geregeld in een AMvB. De aangepaste bedragen van het WML op basis van de bijzondere én reguliere indexering zijn op dit ogenblik nog niet bekend. Ze worden pas later in de AMvB bekend gemaakt, op het moment dat de reguliere verhoging op basis van de ontwikkeling in de contractlonen is berekend. SZW streeft ernaar om de AMvB uiterlijk in oktober te publiceren in het Staatsblad.

SZW heeft weliswaar niet om een uitvoeringstoets gevraagd in verband met de AMvB, maar bovenstaande wijzigingen zijn voor UWV aanleiding om een spontane uitvoeringstoets uit te brengen omdat toch extra impact wordt voorzien ten opzichte van de reguliere indexering. In deze toets brengen we de extra impact ten opzichte van de reguliere activiteiten bij de (half)jaarlijkse indexeringen in kaart.

2. Samenvattend oordeel

De verhoging van het WML leidt tot hogere uitkeringen die zijn gekoppeld aan de hoogte van het minimumloon en hogere loongerelateerde uitkeringen. Dit speelt ook nu al bij de halfjaarlijkse indexeringen, alleen zal de verhoging van de uitkeringen door deze regelgeving per 1 januari 2023 hoger uitpakken dan gebruikelijk.

De in de AMvB voorgestelde verhoging van het WML is voor UWV uitvoerbaar en handhaafbaar. De datum van inwerkingtreding, 1 januari 2023, is haalbaar mits UWV uiterlijk 1 oktober 2022 een implementatieverzoek ontvangt met betrekking tot de verhoging van het WML en de daarop gebaseerde rekenregels van SZW. Met eventuele wijzigingen na 1 oktober 2022 kan UWV geen rekening houden.

3. Beoordelingspunten

a. Uitvoerbaarheid

De in de AMvB voorgestelde bijzondere verhoging van het WML met 2,50% naast de reguliere halfjaarlijkse indexatie met de gemiddelde contractloonstijging is voor UWV uitvoerbaar.

De bijzondere verhoging van het WML betreft een kleine en overzichtelijke aanpassing voor het merendeel van de systeemapplicaties die hierdoor worden geraakt. In de meeste gevallen gaat het om een aanpassing van parameters die UWV al kent van de reguliere halfjaarlijkse indexatie.

b. Handhaafbaarheid

De bijzondere verhoging van het WML heeft beperkte gevolgen voor een reeds bestaand handhavingsrisico. Als iemand met een toeslag op grond van de Toeslagenwet niet heeft doorgegeven dat er partnerinkomsten zijn, kan UWV ook niet de verhoging van de partnerinkomsten op grond van het hogere WML signaleren.

c. Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum

De datum van inwerkingtreding, 1 januari 2023, is haalbaar mits UWV uiterlijk 1 oktober 2022 een implementatieverzoek ontvangt met betrekking tot de verhoging van het WML en de daarop gebaseerde rekenregels van SZW. Met eventuele wijzigingen na 1 oktober 2022 kan UWV geen rekening houden.

d. Effecten voor de klant

De bijzondere verhoging van het WML levert voordeel op voor minimumloonverdieners. Het hogere WML heeft naar verwachting gevolgen voor de looneisen van werknemers in de loonschalen vlak boven het WML.

De bijzondere verhoging van het WML en de loonschalen vlak boven het WML heeft ook gevolgen voor werkgevers. Zij gaan meer loon betalen voor werknemers op het minimumniveau. Over het hogere loon moeten zij ook hogere premies werknemersverzekeringen afdragen. Daarnaast gaat voor werkgevers het (maximum) premieloon omhoog omdat het premieloon de indexering van het WML volgt.

Ook uitkeringsgerechtigden hebben in het algemeen voordeel van de bijzondere verhoging van het WML. Het gaat niet alleen om uitkeringen op basis van het WML (bijvoorbeeld Wajong), maar ook om loongerelateerde uitkeringen, aangezien de uitkeringen van het gehele zittend bestand meestijgen.

De bijzondere verhoging van het WML kan echter ook nadelige gevolgen hebben voor uitkeringsgerechtigden. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat zij als gevolg van de verhoging een hoger inkomen ontvangen en daardoor in een lagere WAO-klasse vallen, onder de WIA-grens van 35% uitkomen of de WW-grens van 87,5% overschrijden. Het verlies aan uitkering kan dan aanzienlijk hoger zijn dan de verhoging van het loon. Dit is inherent aan de systematiek in deze wetten en is niet anders dan bij loonsverhogingen op andere gronden.

De bijzondere verhoging werkt daarnaast ook door in alle andere aan het WML gekoppelde regelingen, zoals (niet limitatief) de wet tegemoetkomingen loondomein, de loondispensatieregeling Wajong, het reïntegratiebesluit, het uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap, het besluit experimentele subsidie generieke werkgeversvoorzieningen en het schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten.

e. Effecten op de benodigde capaciteit

Er zijn geen effecten op de benodigde capaciteit.

f. Eenmalige en structurele effecten op de uitvoeringskosten

De bijzondere verhoging van het WML wordt in het reguliere proces voor het aanpassen van indexeringen meegenomen, en leidt daardoor niet tot extra kosten. Voor klant- en communicatieactiviteiten is een bedrag van € 4K geraamd. Er zijn geen structurele kosten

voorzien. Naar verwachting leidt de bijzondere verhoging van het WML niet tot een stijging van het aantal uitkeringsaanvragen.

g. Effecten op regeldruk (administratieve lasten)

De bijzondere verhoging van het WML heeft geen effect op de regeldruk.

h. Gevolgen voor de verantwoordings-en beleidsinformatie

SZW heeft in verband met de bijzondere verhoging van het WML geen nieuwe of gewijzigde verantwoordings- of beleidsinformatie gevraagd.

Door de bijzondere verhoging van het WML stijgen de uitkeringslasten. Dat heeft verschillende redenen:

- Meer mensen stromen met een hoger (dag)loon de uitkering in
- Het maximumdagloon wordt net als het maximum premieloon hoger
- De uitkeringen van het gehele zittend bestand stijgen mee met het WML
- Verwachte toename van het uitkeringsvolume in het kader van de Toeslagenwet

i. Implementatie/risico's/control

Voor aanpassing van een van de uitkeringssystemen is UWV afhankelijk van een externe leverancier. Dat maakt dat de benodigde implementatietijd 3 maanden bedraagt. UWV wenst de implementatieopdracht uiterlijk 1 oktober 2022 te ontvangen met betrekking tot de verhoging van het WML. Datzelfde geldt voor de daarop gebaseerde rekenregels die SZW ieder half jaar bekend maakt op de website van de Rijksoverheid. Die rekenregels vermelden bijvoorbeeld (de stijging van) het maximum dagloon voor loongerelateerde uitkeringen en de grondslag voor uitkeringen op basis van het WML zoals de Wajong. SZW voorziet publicatie van de AMvB in het Staatsblad in oktober. Dit betekent dat UWV met bedragen aan de slag moet die mogelijk nog niet formeel zijn vastgesteld. Dat brengt een risico met zich mee, wanneer daarin toch een wijziging plaatsvindt.

Implementatie van rekenregels, in opdracht van SZW, zonder dat ze definitief zijn heeft als risico dat de rekenregels na de opdracht nog kunnen wijzigen. Omdat UWV daarmee geen rekening meer kan houden, leidt het tot foutieve vaststellingen vanaf januari 2023. Wij zijn van mening dat SZW bij het verstrekken van de opdracht ook de consequenties moet aanvaarden van die opdrachtverstrekking. Dat betekent geen herstel op reeds verstrekte uitkeringen over de periode na implementatie indien achteraf toch een wijziging in de rekenregels plaats vindt. Ook impact op rechtmatigheid zal over deze periode buiten beschouwing moeten worden gelaten. De impact zal opnieuw bepaald moeten worden als de definitieve bedragen anders zijn dan waar UWV rekening mee heeft gehouden.

Tot slot zij vermeld dat de bijzondere verhoging van het WML geen effect heeft op de wijze waarop de functies in het Claim Beoordelings- en Borgings Systeem (CBBS) worden bijgewerkt. Deze functies worden doorlopend bijgewerkt en zijn maximaal 24 maanden oud (tijdelijk tot 1 juli 2023 maximaal 36 maanden oud). Daardoor is mogelijk dat in CBBS, na de buitengewone verhoging, functies zitten met een lager loon dan het WML dat op het moment dat deze functies geselecteerd worden geldt. Deze praktijk is nu ook al het geval en is toegestaan op basis van artikel 9, onderdeel a, van het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten.

j. Informatievoorziening/Informatie- en communicatietechnologie

De bijzondere verhoging van het WML betreft een kleine en overzichtelijke aanpassing voor het merendeel van de systeemapplicaties die hierdoor worden geraakt. In de meeste gevallen gaat het om een aanpassing van parameters die UWV al kent van de reguliere halfjaarlijkse indexatie. Zoals hierboven vermeld is UWV voor aanpassing van een van de uitkeringssystemen afhankelijk van een

externe leverancier. De bijzondere verhoging van het WML heeft geen effect op de wijze waarop de in het CBBS opgenomen functies worden bijgewerkt.

k. Gegevensuitwisseling

De bijzondere verhoging van het WML heeft geen gevolgen voor de gegevensuitwisseling.

l. Privacy

De bijzondere verhoging van het WML heeft geen gevolgen voor de privacy van uitkeringsgerechtigden of anderen die een relatie hebben met UWV.